

Informācija par valsts budžeta izpildi līdz 2012.gada 31.decembrim Finanšu ministrijas pārziņā esošo Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu ietvaros

1. Valsts budžeta izdevumu plāna izpilde līdz 2012.gada 31.decembrim

1.1. Kopējā 2007.-2013.g. plānošanas perioda 1.mērķa ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda (ES fondi) un Šveices finansiālās palīdzības (Šveices instruments) valsts budžeta izdevumu plāna izpilde līdz 31.12.2012. ir 91.1%, neizpilde 45.1 milj. latu no gada plāna 506.8 milj. latu, 80.00. programmas atlikums 48.4 milj. latu.

1.2. 2007.-2013.g. 1.mērķa ES fondu valsts budžeta izdevumu plāns līdz 31.12.2012. izpildīts par 457.7 milj. latu jeb 91.4% (dotācijas atlikums 43.2 milj. latu). (skatīt 1. un 2.pielikumu). Šveices instrumenta izpilde 4.0 milj. latu jeb 68.4% (dotācijas atlikums 1.85 milj. latu).

1.3. Tomēr no sākotnēji maksimāli pieejamā finansējuma ES fondiem 581.4 milj. latu (saskaņā ar Likumu par valsts budžetu 2012.gadam, ieskaitot plānoto 80.00. programmas rezerves finansējumu) līdz 31.12.2012. apgūti 457.7 milj. latu jeb 78.7%. Uz 31.12.2012. ministriju budžetos bija ieplānoti 501 milj. latu, kas ir par 80 milj. latu jeb 13.8% mazāk nekā sākotnēji pieejamais budžets (581.4 milj. latu). Decembrī tika izmaksāti 89 milj. latu jeb 148% no sākotnēji prognozētā decembrim (60 milj. latu), t.sk. 25.7 milj. latu izmaksāts avansu veidā.

1.4. Lielākās budžeta neizpildes šādās jomās – lielo ostu infrastruktūras attīstība – Krievu salas osta (8.1 milj. latu), IKT (5.5 milj. latu), IT infrastruktūra zinātniskajai darbībai (3.2 milj. latu), TP (2.1 milj. latu), publiskais transports ārpus Rīgas (2.0 milj. latu), mācību aprīkojums profesionālās izglītības iestādēs (2.0 milj. latu), uzņēmējdarbības atbalsta (2.6 milj. latu), tūrismā (2 milj.) enerģētikā (1.2 milj. latu).

1.5. Starp ministrijām lielākais neapgūtais finansējums (ministriju dalījumā) ir SM (11.0 milj. latu), EM (9.7 milj. latu), IZM (7.9milj. latu) un VARAM (4.6 milj. latu). ERAF – 24.0 milj. latu, KF – 11.6 milj. latu, ESF – 5.5 milj. latu.

1.6. Saskaņā ar ministriju sniegto informāciju **2013.gadam** ministrijas pieteica nepieciešamo budžeta finansējumu 602.4 milj. latu, 2014.gadā – 615.0 milj. latu un 2015.gadā – 451.7 milj. latu, ievērojot budžeta virssaistību izmantošanu pilnā apjomā. Tomēr, ievērojot līdzšinējo pieredzi ar ieviešanas novirzēm un citiem sarežģījumiem, FM prognozē, ka ministrijas uz neatbilstību un lauzto līgumu rēķina varētu apgūt līdz 50% no uzņemtajām virssaistībām, tādējādi kopā budžetā, t.sk. 80.00. programmā, ES fondu projektiem 2013.gadā ir plānots finansējums 565.6 milj. latu, 2014.gadā – 556.3 milj. latu un 2015.gadā – 397.9 milj. latu.

1.7. Ņemot vērā līdzšinējās ieviešanas plānu novirzes, tuvojoties plānošanas perioda beigām, 2013.gadā un turpmākajos gados nav pieļaujama atkārtota plānu neizpilde, jo arvien novirzot projektu apguves un finansējuma slogu uz 2014.-2015.gadiem pastāv risks neapgūt pieejamo ES finansējumu pilnā apmērā un atbilstošā kvalitātē.

1.8. Galvenie mērķu neizpildes iemesli nemainīgi bija problēmas iepirkumu jomā – pārkāpumi, kā arī pārsūdzības, bieži vien nepamatotas. Pārējie iemesli – kavējumi darbu izpildē, nekvalitatīvi sagatavotie dokumenti no finansējuma saņēmēju puses, neprecīza plānošana u.c.

1.9. Valsts budžeta iestāžu budžeta plāna izpilde uz 31.12.2012. ir proporcionāli līdzīga kopējai fondu apguvei 2012.gadā. Novirze no plānotā finansējumu 23.5 milj. latu jeb 9.5%.

1.10. Neizpilde Latvijas un Šveices sadarbības programmā palielinājusies maksājuma gala termiņu pagarināšanas dēļ apakšprojektiem, novēlotas Šveices pētnieku konkursa izsludināšanas, vairāku iepirkuma procedūru aizkavēšanās, kā rezultātā ir pagarināti to īstenošanas termiņi uz 2013.gadu, kad arī plānots nodrošināt 2012.gadā neapgūto līdzekļu izmantošana (skatīt 4.pielikumu).

2. Finanšu disciplīnas mehānisms

2.1. Sākot ar 2012.gada 9.maiju, ja ES fonda prioritātes ietvaros kādā no aktivitātēm ir uzņemtas virssaistības, tad atbrīvoto finansējumu (t.sk. ES fondi) par kāda šīs prioritātes projekta neatbilstības vai lauza līguma summu nedrīkst novirzīt citu ES fonda projektu īstenošanai.

2.2. Noteikta skaidra virssaistību izlietojuma plāna un finanšu apguves mērķa izpildes finanšu disciplīna (MK 2012.gada 4.decembra protokola Nr.68 34.§) - ja sākot ar 2013.gada 1.martu divus mēnešus pēc kārtas netiek pildīti maksājumu finansējuma saņēmējiem mērķi (neizpilde ir lielāka par 10%, vienlaikus pārsniedzot 250 000 latus) vai ceturksnī paredzēto noslēgto līgumu par plānoto virssaistību finansējuma apjomu neizpilde ir lielāka par 10% un vienlaikus pārsniedz 250 000 latu, FM kopā ar kārtējo informatīvo ziņojumu iesniedz MK apkopotu informāciju par situāciju un priekšlikumus finansējuma samazinājumam.

3. Priekšlikumi VSS uzdevumam

3.1. Pieņemot zināšanai, ka turpmāk FM informāciju par valsts budžeta izpildi Finanšu ministrijas pārziņā esošo Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu ietvaros iesniegs kopā ar informatīvā ziņojuma par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda, Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta, Norvēģijas finanšu instrumenta un Latvijas un Šveices sadarbības programmas apguvi izskatīšanu Ministru kabinetā.

4. Pielikumi

4.1. Pielikums Nr.1 „Valsts budžeta izdevumu plāna izpilde 2012.gadā 1.mērķa 2007.-2013.gada plānošanas perioda ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda un Kohēzijas fonda 2004.-2006.gada plānošanas perioda ietvaros” uz 2 lp.

4.2. Pielikums Nr.2 „Valsts budžeta izdevumu plāna neizpildes dinamika 2012.gadā 1.mērķa 2007.-2013.gada plānošanas perioda ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda ietvaros” uz 2 lp.

4.3. Pielikums Nr.3 „Valsts budžeta izdevumu plāna izpilde 2012.gadā Latvijas-Šveices programmas ietvaros” uz 1 lp.

4.4. Pielikums Nr.4 „Valsts budžeta izdevumu plāna neizpildes dinamika 2012.gadā Latvijas-Šveices programmas ietvaros” uz 1 lp.